

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 17 Aralık 2021
Sayı : 2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamu Avukatlarının Haklarının İyileştirilmesi ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ektedir. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Gülizar BİÇER KARACA
Denizli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 17 Aralık 2021	Esas No: 2/4029

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ
17 Aralık 2021
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
17 Aralık 2021
No. 930246
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Kamu avukatları 1943 yılından bu yana, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Avukatlık Hizmetleri Sınıfı" kapsamında, Cumhuriyet Savcıları gibi kamu gücünü temsil etmekte, yargı önünde yürütmenin temsilciliğini yapmakta, her türlü davada devleti savunup devlet yararını korumak için çalışmakta, idarenin iş ve eylemlerinin hukuka uygun olması ve kamu hizmetlerinin hukuki anlamda güvenilirliğinin sağlanması bakımından, kamu yönetimi içinde çok önemli bir görev ifa etmektedirler.

"Avukatlık Hizmetleri Sınıfı" diğer hizmet sınıflarına nazaran, görev, yetki ve sorumluluk açısından daha geniş yükümlülük altındadır. Ancak bu yükümlülüğün gereği olan statü, maaş ve özlük haklarına sahip olmadıkları için yıllardır hak arayışlarını sürdürmektedirler. Bu kapsamda, Anayasa'nın ücrette adalet ve eşitlik ilkeleri çerçevesinde, statü, maaş ve özlük haklarının iyileştirilmesi talebini içeren 12.06.2015 tarihli dilekçe ile Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurmuşlardır.

Kamu Denetçiliği Kurumu "...Anayasa'nın 55'inci maddesinde, ücretin emeğin karşılığı olduğu, Devletin çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alacağı, Anayasa, ücreti, diğer gelirlerden farklı olarak özel şekilde düzenlediği, bu düzenlemede ücretin özellikli ve ayrık durumunu gözeterek, Devlete "adaletli bir ücret" için tedbir alma görevi vermek suretiyle koruma altına almış olduğu, Bakanlıklarca mevzuat değişikliğine ilişkin taslak hazırlanıp Başbakanlığa sevk edildiğinde, değerlendirmeleri ve bilgileri için kararın bir örneğinin Başbakanlığa gönderilmesine..." şeklinde karar vermiştir.

Hali hazırda ön lisans mezunu bir teknik personel maaşından bile düşük bir maaş ve emeklilik hakkı karşılığında çalışan kamu avukatlarından yaşları ve sair koşulları uygun olanlar, aynı eğitim ile ifa edilen hakim/savcı/müfettiş/noter gibi meslek gruplarına geçerek ücret sorununu çözmeye çalışmaktadır. Ücrette adalet sağlanmadığı için kamu avukatı sayısı hızla azalmakta ve kamu davaları, kamu avukatları ile takip edilemez hale gelmektedir.

Bu azalmayı durdurmak için, Adalet Bakanlığınca hazırlanan İnsan Hakları Eylem Planının 2.6.i maddesinde "Kamu Avukatlarının Çalışma Esasları ve Özlük Haklarına yönelik iyileştirme yapılacaktır." Şeklinde taahhütte bulunulmuştur.

Gerek Kamu Denetçiliği Kurumu Kararı, gerek Adalet Bakanlığı taahhüdü ve gerekse Anayasa'nın 55'inci maddesi ile Devlete yüklenen "çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alma " yükümlülüğü çerçevesinde Kamu Avukatlarının, avukatlık mesleğine yaraşır bir ücretlendirme, statü ve özlük hakkına kavuşturulması gerektiği açıktır.

Kanun teklifi ile kamuda çalışan avukatlar ile hakim, savcılar ve diğer kariyer meslek kadroları arasında zaman içinde ortaya çıkan ve gittikçe artarak kamu avukatlarının hem mağduriyetine hem de motivasyonunun bozulmasına yol açan ücret farkının giderilmesi sağlanarak, adalet ve hakkaniyete aykırı ücret dengesizliğinin ortadan kaldırılması, bu sayede; kamu avukatlığına olan ilginin ve mesleki saygınlığının artırılması ile Devlet hukuk hizmetlerinde kalite, güvenilirlik ve verimliliğin yükseltilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Kamu Avukatlığı Kariyer Meslek olmasına rağmen, KPSS B Grubu puan ile mesleğe kabul edildiğinden kariyer meslek olarak kabul edilmemektedir. Bu nedenle KPSS A Grubu sınav ile mesleğe kabulü düzenlenmiştir.

MADDE 2 – Devlet Memurları Kanunu'nda hizmet sınıfları itibariyle, avukatlık, denetim, sağlık ve teknik hizmetler sınıfı için belirlenen ek gösterge oranları açısından başlangıçta bir denge kurulmuşken, zaman içerisinde yapılan değişikliklerle bu denge avukatlık hizmetleri sınıfı aleyhine bozulmuştur. Ek gösterge taban ve tavan katsayıları, diğer sınıflara nazaran düşük bırakılmıştır. Ek gösterge ödemeleri de, özel hizmet tazminatı gibi emekli maaşına etki ettiğinden, bu haksız durum emeklilik döneminde de devam etmektedir.

Ek gösterge tavan katsayısı 3000 olan Kamu Avukatları, hekimler, mühendisler ve müfettişlere nazaran hem aktif hem de pasif dönemde daha az ek gösterge almaktadır. Bu durumun avukatlar lehine düzeltilmesi gerekmektedir.

MADDE 3 – 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olarak istihdam edilen kamu görevlilerine çalıştıkları hizmet sınıfı itibariyle özel hizmet tazminatı ödenmektedir.

Kamu Avukatları, özel hizmet tazminatı ödemesi bakımından belirlenen oranlara bakıldığında, diğer hizmet sınıflarında istihdam edilen devlet memurlarından daha düşük bir orana tabi tutulmaktadır. Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, görev, yetki ve sorumluluk bakımından diğer hizmet sınıflarına nazaran daha fazla özellik ve öneme haizdir. Buna karşılık avukatların özel hizmet tazminatı, teknik, sağlık, emniyet ve denetim hizmetleri sınıflarındaki memurların aldıkları orandan azdır. Devlet Memurları Kanunu'nda uzman tabipler için %215, pratisyen hekimler için %145, teknik elemanlar için %175, müfettişler için %195 oranında özel hizmet tazminatı ödenmesi öngörülmüşken, Avukatlar için belirlenen oran %135 olarak uygulanmaktadır. Söz konusu tazminat, emeklilik maaşına da etki etmesi nedeniyle, bu orantısızlık emeklilik döneminde de devam etmektedir. Kamu avukatlarının, yürütmekte olduğu görev ve üstlendikleri sorumluluk düşünüldüğünde, diğer hizmet sınıfları için öngörülen tazminata orantılı bir oran belirlenmesi ve özel hizmet tazminatı oranının artırılması teklif edilmektedir.

MADDE 4 – Avukatların asli görevi, müvekkillerini yargı yerlerinde ve çeşitli Kurum ve Kuruluşlar nezdinde temsil etmektir. Özü temsil olan savunma görevini Kamuda, müvekkilleri Kamu Kurumlarını temsil etmek suretiyle ifa eden Kamu Avukatlarına, Muhakemat Müdürlerine, Hukuk İşleri Müdürlerine ve Hukuk Müşavirlerine, bulundukları makam itibariyle Devlet Memurları Kanununda öngörülen şekilde makam ve temsil tazminatı ödemesi yapılmamaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunun ekli IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinde, hangi devlet memurlarının ne oranda makam tazminatından faydalanacakları düzenlenmiştir. Kamu Avukatları ile Hukuk Müşavirleri, müvekkilleri olan Devleti temsil etmelerine rağmen makam ve temsil tazminatı uygulamasının dışında bırakılmıştır.

MADDE 5 – 666, 399 ve 659 sayılı kararnamelerde yapılacak değişiklikler ile kamu avukatı görevini yürütenlerin hak ettikleri özlük haklarını alabilmeleri, devleti temsil ettiği orantıda olan

makamların temsiliyetlerinin kanunda yer alması ve kamu avukatlarına zorunlu mesleki mesuliyet sigortası yaptırılması amacıyla düzenlemeler yapılmaktadır.

MADDE 6 – Kanun kapsamına giren kadrolardan emekli olmuş kişilerin de kanunun getireceği düzenlemelerden faydalandırılması amaçlanmaktadır.

Geçici Madde 1 - Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce ilana çıkılmış olan Hukuk Müşaviri, Hazine Avukat ve avukat alımları gibi alımlara karşı yeni alınacak kişilerin de haklarından yararlanabilmeleri amaçlanmaktadır.

MADDE 7 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 8 – Yürütme maddesidir.

**KAMU AVUKATLARININ HAKLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ VE BAZI KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

Ek Madde 45 – Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, Avukat, Hazine Avukatı Hukuk Müşavir kadrolarına (A Grubu Kadro), özel yarışma sınavı ile alım yapabilirler. Giriş sınavı merkezi sınav sonuçlarına göre; yazılı ve sözlü veya yalnızca sözlü sınavdan oluşur. Giriş sınavı için, eleme sınavı sonucunda aranacak puan türleri, taban puanları ve sınavda alınan başarı derecelerine göre çağrılacak aday sayısı tespit edilerek, giriş sınavı duyurusuyla ilan edilir. Ancak, giriş sınavına çağrılacak aday sayısı, atama yapılacak kadro sayısının 20 katından, yalnızca sözlü sınav yapılması halinde sözlü sınava çağrılacak aday sayısı giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katından fazla olamaz. Yazılı sınav, kurumun görev alanına göre yönetmelikle belirlenen konulardan yapılır. Yazılı sınav sonucunda yetmiş ouandan az olmamak üzere, en yüksek puandan başlanarak giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katına kadar aday sözlü sınava çağrılır. Sözlü sınavda, sınav komisyonunca sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanması ve tutanağa bağlanması, her adaya sorulan soruların kayda geçirilmesi ve sorulan sorulara adayların verdiği yanıtlara göre hangi komisyon üyesince, hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı gösterilmesi ve ayrıca görüntü ve ses kaydı alınması suretiyle, adayların;

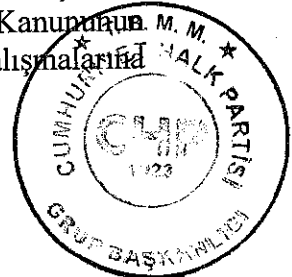
- a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,
- b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,
- c) Liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu,
- d) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,
- e) Genel yetenek ve genel kültürü,
- f) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,

yönlerinden değerlendirilir.

Adaylar komisyon tarafından birinci fıkranın (a) bendi için elli puan, (b) ile (f) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için onar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir. Bunun dışında sözlü sınav ile ilgili herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz. Sınav komisyonu, kurum içinden veya dışından yönetmelikle belirlenen kişilerden oluşur. Sözlü sınavda başarılı sayılmak için, komisyon başkan ve üyelerinin yüz tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır. Başarı puanı en yüksek olan adaydan başlanmak suretiyle giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadro sayısı kadar asıl adayın isimleri ilan edilir. Yapılan sınavlarda başarılı olmak şartıyla giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadro sayısının yarısını geçmemek üzere komisyon tarafından belirlenen sayıda yedek adayın isimlerini kapsayan bir liste belirlenerek ilan edilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili hususlar, ilgili yönetmeliklerde gerekli değişiklikler yapılmak veya kurumlarınca hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Hukuk Müşaviri, Hazine Avukatı ve Avukatlara teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma işlerine ilişkin görevlendirmelerinde, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33'üncü maddesinin (b) fıkrası hükmü uygulanır. Bunların görevlendirme ve çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar çıkarılacak kurumsal yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 2 – (1) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelin "V-AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI" bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kadroları bu sınıfa dahil olanlardan;	1	4800
	2	4200
	3	3600
	4	3000
	5	2200
	6	1600
	7	1300
	8	1150

(2) 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelin "I-GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI" başlıklı bölümünün (e) bendine "Toplu Konut İdaresi Başkan Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "1. Hukuk Müşaviri, Hazine ve Maliye Bakanlığı Hukuk Müşaviri" ibaresi, (I) sayılı cetvelin "I- GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI" başlıklı bölümünün (f) bendine "Başbakanlık Başkanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Muhakemet Müdürü, Büyükşehir Belediyesi ile bağlı kuruluşlardaki Hukuk Müşaviri ile Hukuk İşleri Müdürü, Hukuk Müşaviri" ibaresi eklenmiştir.

(3) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli (II) sayılı cetvelin "I-BAŞBAKANLIK VE BAKANLIKLARDA" bölümünde yer alan "Maliye Bakanlığı Hukuk Müşavir" ibaresi, "4-BAŞBAKANLIK VE BAKANLIKLARDA" bölümünde yer alan "Hukuk Müşaviri" ve "Muhakemat Müdürü" ibareleri, "5- YARGI KURULUŞLARI, BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLAR İLE YÜKSEK ÖĞRETİM KURULUŞLARINDA" bölümünde yer alan "Hukuk Müşaviri", "Başhukuk Müşaviri" ve "Hukuk İşleri Müdürü" ibareleri ile, "6-MAHALLİ İDARELER İLE BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLARDA" bölümünde yer alan "Büyükşehir Belediye ile bağlı kuruluşlarındaki 1. Hukuk Müşaviri," ibaresi metinden çıkarılmıştır.

MADDE 3 – 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 152'nci maddesinin "Tazminatlar" fıkrasının "A- Özel Hizmet Tazminatı" bölümünün (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

d) Avukatlık Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlar için %200'üne, Kanun kapsamındaki "Başhukuk Müşaviri ile 1. Hukuk Müşaviri" kadroları için %300'üne, "Hukuk Müşaviri, Muhakemat Müdürü ve Hukuk İşleri Müdürü" kadroları için %230'una"

MADDE 4 – 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli (IV) sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 8'inci sırasına aşağıdaki (d) bendi eklenmiş ve mevcut (d) bendi (e) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

"d) Birinci dereceli kadroya atanmış olmak şartıyla, Hukuk Müşavirleri, Muhakemat Müdürleri, Hukuk İşleri Müdürleri ve Avukatlar **2000**"

MADDE 5 – (1) 02.11.2011 tarihli ve 666 sayılı Kamu Görevlilerinin MALİ Haklarının Düzenlenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin ekli "(I) sayılı cetvel" in "A- Avukatlık 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre alanlar" bölümünün 1 no'lu satırının (g) bendine "Hukuk Müşaviri" ibaresinden sonra gelmek üzere "Muhakemat Müdürü ve diğer Hukuk İşleri

Müdürü" ibareleri eklenmiş ve bu bentteki "170" ibaresi "175" olarak değiştirilmiş; aynı bölümün "5- Kadroları Avukatlık Hizmetleri Sınıfında yer alan personel" şeklindeki satırı "5- Kadroları Avukatlık Hizmet Sınıfında yer alan personel (Genel Yönetim kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlar ile kamu iktisadi teşebbüslerindeki sözleşmeli olarak çalışanlar dahil)" şeklinde ve bu satırın (1), (2) ve (3) numaralarında gösterilen "150", "140 ve "130" ibareleri sırasıyla "170", "160" ve "150" olarak değiştirilmiştir.

(2) 399 sayılı "Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin" 3'üncü maddesinin (b) bendinin ikinci paragrafına, "müfettiş ve müfettiş yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Avukatlar" ibaresi eklenmiştir.

(3) 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri Ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname'nin 14'üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendine "%40'ı" ibaresinden sonra gelmek üzere "hukuk biriminde görev yapan diğer personele %5'i" ibaresi eklenmiştir.

(4) 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri Ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname'ye aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Ek Madde 1 – Kamu Avukatlarının çalıştığı idarelerce, göreve başlayan kamu avukatlarına Zorunlu Mesleki Mesuliyet sigortası yaptırılır ve prim ilgili idarece karşılanır. Sigorta mahiyeti ve koşulları bu KHK'nın 16'ncı maddesi uyarınca çıkartılan yönetmelikte yapılacak değişiklikler ile belirlenir."

MADDE 6 – Bu Kanunla yapılan iyileştirmelerden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sonraki aybaşıdan itibaren belirtilen kadrolalardan emekli olanlar da yararlanır.

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilan edilen Hukuk Müşaviri, Hazine Avukat ve avukat alımında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri uygulanır.

MADDE 7 – Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

